

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 136/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Ľudovítom Surmom, advokátom, Pavlice 183, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Svk/27/2025 z 29. januára 2026 a postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní o podnete sťažovateľky z 26. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a nečinnosťou generálnej prokuratúry v konaní o jej podnete. Navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka podala na Správnom súde v Bratislave (ďalej len „správny súd“) správnu žalobu, v ktorej sa domáhala súdneho prieskumu postupu žalovaného (generálnej prokuratúry) pri vybavovaní jej podnetu z 26. februára 2024 v konaní podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ktorým požadovala vykonanie prokurátorského dozoru nad nečinnosťou Úradu pred dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. V správnej žalobe namietala nezákonnosť postupu generálnej prokuratúry spočívajúcu v nevybavení jej podnetu v zákonnej lehote, ani v predĺženej lehote, ktorá mala byť predĺžovaná bez uvedenia lehoty, o ktorú sa pôvodná

zákonná lehota predlžuje. Tento postup sťažovateľka kvalifikovala ako nečinnosť a žiadala, aby správny súd uložil generálnej prokuratúre povinnosť vybaviť jej podnet v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci a aby jej správny súd priznal primerané finančné zadost'učinenie 200 eur. V decembri 2024 sťažovateľka oznámila správne mu súdu, že žalovaný po podaní správnej žaloby odstránil svoju nečinnosť vybavením jej podnetu z 26. februára 2024.

3. Správny súd uznesením č. k. 16Sa/21/2024-27 z 30. apríla 2025 konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy zastavil podľa § 18 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) ako nepatriacej do právomoci súdu a vec postúpil generálnej prokuratúre. Vzhľadom na zastavenie konania správny súd nerozhodoval o nároku na primerané finančné zadost'učinenie. Správny súd konštatoval, že generálna prokuratúra pri vybavovaní podnetu sťažovateľky nevystupovala v pozícii orgánu verejnej správy a zároveň vybavovanie podnetu podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre nie je administratívnym konaním podľa § 3 ods. 1 písm. a) SSP. Preskúvanie zákonnosti postupu (nečinnosti) žalovaného nepatrí do právomoci správneho súdu podľa § 6 ods. 1 SSP. Prokuratúra ako samostatná sústava štátnych orgánov podľa zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, a preto ju nie je možné subsumovať ani pod definíciu orgánu verejnej správy podľa § 4 písm. e) SSP. Prieskum zákonnosti vybavenia podnetu je v § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre zverený nadriadenému prokurátorovi alebo ním určenému prokurátorovi na základe opakovaného podnetu. Správny súd zároveň podľa obsahu vyhodnotil žalobu ako opakovaný podnet sťažovateľky na preskúmanie zákonnosti postupu prokuratúry pri vybavovaní jej podnetu podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, na základe čoho po zastavení konania vec postúpil generálnej prokuratúre, do ktorej právomoci vec patrí. Správny súd účastníkov konania poučil, že proti uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť, s odkazom na § 439 ods. 2 písm. d) SSP.

4. Sťažovateľka napriek poučeniu správneho súdu podala proti uzneseniu o zastavení konania kasačnú sťažnosť, tvrdiac, že v danej veci nejde o rozhodnutie o právomoci. Uviedla, že o ňou podanom podnete už bolo žalovaným rozhodnuté, správny súd napriek tomu postúpil správnu žalobu na vybavenie žalovanému, ktorý už nemal o čom rozhodovať. Podľa sťažovateľky konanie malo byť zastavené a mali jej byť priznané trovy konania, keďže žalovaný procesne zavinil zastavenie konania.

5. Najvyšší správny súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím kasačnú sťažnosť odmietol postupom podľa § 459 písm. c) SSP. Žiadnemu z účastníkov nepriznal trovy kasačného konania. Považoval za preukázané, že napadnuté uznesenie je uznesením o právomoci a obsahovalo aj správne poučenie v zmysle § 439 ods. 2 SSP. Kasačná sťažnosť tak nebola prípustná. Ďalej uviedol, že SSP upravuje možnosť brániť sa proti postúpeniu veci. Ak orgán, ktorému bola vec postúpená, s postúpením veci nesúhlasí, môže vec predložiť na rozhodnutie kompetenčnému senátu, ktorý rozhoduje spory o právomoc, ak je toho názoru, že vec patrí do právomoci správneho súdu (resp. civilného súdu). Keďže správny súd posúdil správnu žalobu sťažovateľky ako opakovaný podnet podľa § 36 zákona o prokuratúre, žalovaný sa bude postúpenou vecou zaoberať v tomto kontexte.

III. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka tvrdí, že v prípade, ak je prokuratúra povinná konať a je nečinná, musí existovať v právnom štáte prostriedok ochrany pred jej nečinnosťou. Aby bol efektívny, musí byť zverený do právomoci inému orgánu ako orgánu, ktorý prierahy spôsobuje. Záver kasačného súdu, že podaná správna žaloba je podľa obsahu opakovaným podnetom, je v rozpore s elementárnou logikou, časovým následnosťami a je prejavom svojvôle súdu. Kasačný súd oprel svoj záver o konštatovanie, že SSP upravuje možnosť brániť sa proti postúpeniu veci, avšak neuviedol žiadne ustanovenie SSP, ktoré by umožňovalo sťažovateľke brániť sa proti zastaveniu konania a postúpeniu veci. Nie je podstatné, že žalovaný má možnosť sa brániť proti postúpeniu veci. Pre sťažovateľku je podstatné, či má k dispozícii prostriedok na ochranu pred nezákonným zastavením konania a postúpením veci. V jej prípade je týmto prostriedkom iba kasačná sťažnosť. Podľa sťažovateľky rozhodnutie o zastavení konania a postúpení veci mimo súdnu sústavu v konaní o správnej žalobe proti nečinnosti nie je rozhodnutím o právomoci. Rozhodnutím o právomoci je uznesenie v kompetenčnom spore podľa § 419 ods. 1 SSP alebo v spore o právomoc medzi súdmi a inými orgánmi, ktoré rozhoduje kompetenčný senát podľa § 11 Civilného sporového poriadku a rozhodnutím ktorého sú súdy a orgány verejnej moci viazané. Kasačná sťažnosť sťažovateľky preto nemohla byť odmietnutá a vecné nerozhodnutie o podanej kasačnej sťažnosti je porušením práva na spravodlivý proces. Zastavenie konania a postúpenie veci je odopretím spravodlivosti, keďže kasačný súd sa vecne nezaoberal kasačnými bodmi a tieto neboli predmetom posúdenia kasačným súdom. Kasačný súd odmietnutím kasačnej sťažnosti porušil právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

7. Podnet má byť vybavený do dvoch mesiacov od jeho podania, ak neexistujú výnimočné dôvody na predĺženie lehoty. Podnet mal byť vybavený do 26. apríla 2024. Nevybavenie podnetu v zákonnej lehote dvoch mesiacov sťažovateľka považuje za porušenie práva na poskytnutie inej právnej ochrany bez zbytočných prierahov.

IV. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým unesením najvyššieho správneho súdu:

8. Za zjavne neopodstatnenú je potrebné považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

9. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

10. Vo vzťahu k odmietajúcemu uzneseniu najvyššieho správneho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená. Najvyšší správny súd rešpektoval procesné pravidlá o prípustnosti kasačnej sťažnosti (§ 439 SSP). Nemožno súhlasiť s kritikou sťažovateľky, že správne súdnictvo jej

neposkytlo súdnu ochranu pred namietanou nečinnosťou prokuratúry. Správne súdnictvo nie je v našom ústavnom systéme účelovo zamerané na ochranu subjektívnych práv pred nečinnosťou generálnej prokuratúry, ktorá pri vybavovaní podnetu na vykonanie prokurátorského dozoru nad nečinnosťou iných orgánov verejnej správy bez akýchkoľvek pochybností nenapĺňa znaky orgánu verejnej správy. Kasačná sťažnosť nebola podľa dostatočne zrozumiteľne vyjadrených pravidiel SSP proti uzneseniu správneho súdu prípustná. V okolnostiach posudzovaného prípadu povinnosťou kasačného súdu nebolo vysvetľovať sťažovateľke, ako inak sa má brániť proti nečinnosti generálnej prokuratúry.

11. Keďže právne posúdenie veci najvyšším správnym súdom v otázke prípustnosti kasačnej sťažnosti nevykazuje znaky svojvôle, ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

IV.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou generálnej prokuratúry v konaní o podnete sťažovateľky:

12. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na princípe subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd má právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody len vtedy, ak právna úprava takémuto porušeniu neposkytuje inú účinnú ochranu v podobe sťažovateľovi dostupného a účinného právneho prostriedku v konaní pred iným orgánom verejnej moci.

13. Účinnými prostriedkami na poskytnutie ochrany práv a právom chránených záujmov v režime zákona o prokuratúre sú podnet podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre, opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre aj ďalší opakovaný podnet podľa § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre (m. m. II. ÚS 312/2020, IV. ÚS 79/2021, I. ÚS 576/2023). Podnet (opakovaný podnet, ďalší opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

14. Ústavný súd opakovane vyslovil názor, že vynechanie podnetu, opakovaného podnetu (resp. ďalšieho opakovaného podnetu) ako právneho prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním ústavnej sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať priame opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (obdobne napr. III. ÚS 854/2016, II. ÚS 312/2020, II. ÚS 242/2024).

15. Vychádzajúc z uvedeného, je pre rozhodnutie ústavného súdu podstatné, že sťažovateľkou namietaný postup (nečinnosť) generálnej prokuratúry pri vybavovaní jej podnetu mal byť podrobený prieskumu na základe opakovaného podnetu podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorý vlastne sťažovateľka podala, keďže takto jej správnu žalobu kvalifikoval aj správny súd a vec postúpil generálnej prokuratúre. Uvedená skutočnosť tak v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde vylučuje právomoc

ústavného súdu, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu